

Franz Albert Aepinus

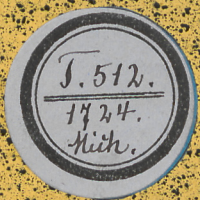
**In Sancto S. Michaelis Festo, De Apparitionibus Angelorum Non Exspectandis,
Nec Expetendis, Publico Hoc Programme Disserit Academiae Varniacae Rector,
Franc. Alb. Aepinus, S. S. Theol. D. & Prof. Ducal. Publ. ...**

Rostochii: Typis Io. Iac. Adleri, [1724?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn877243026>

Druck Freier Zugang

T. 512.

1724. Michael.

~~M-1256. 184.~~

Mus. 1824

IN
Sancto S. MICHAELIS Festo,
DE
**APPARITIONIBUS
ANGELORUM**

NON EXSPECTANDIS, NEC EXPETENDIS,
PUBLICO HOC

PROGRAMMATE
DISSERIT

ACADEMIÆ VARNIACÆ RECTOR,
FRANC. ALB. ÆPINUS,

S.S. Theol. D. & Prof. Ducal. Publ. Facultatis suæ
hactenus Decanus.

ROSTOCHII,
Typis IO. IAC. ADLERI, SEREN. PRINC. & ACAD.
Typograph.

M. 1256 184

Ngelorum hodie celebrat Ecclesia anniversarium Festum, non ut Angelos religiose colamus, quam idololatriæ speciem Pontificiis relinquimus; sed Angelorum Conditorum Dominumque. Est interea tamen, eorum Angelos magni faciamus, amore pariter ac veneratione eosdem prosequentes. Varia namque sunt ac ingentia, quibus, ex mandato & voluntate DEI, homines quotidie maectant, beneficia, quæ quidem enarrare in præfenti propositum nobis non est, utpote quæ nulli Christianorum ignota esse, haud temere supponere licet. De eo tantum, dum de Angelis ad Vos, CIVES ACADEMICI O. O. HONORATISSIMI! verba quædam faciendâ mihi sunt, disquirere animo sedet: Num & hodiernum Angeli mortalibus visibiliter sive beneficia quædam, sive servitia præstent, ut propterea eorum apparitiones vel expectandæ sint, vel exspectandæ? Quandoquidem autem Angeli non omnes in bonitate a DEO ipsis concreata perfliterunt, sed magna eorum pars a DEO defecere, non servantes suam originem, sed relinquentes domicilium suum, ut Apostolus Judas *Ep. v. 6.* loquitur, ceteris in veritate persistentibus, ortum inde discrimen est Angelorum bonorum atque malorum. At vero certum est, bonorum tantum, quod hodie agimus, Angelorum Festum esse, quo eorum nobis erga nos ex mandato DEI vel præstita vel præstanda beneficia in memoriam revocantur: Quapropter de istis solis proposita quaestio intelligenda fortassis videbitur. Verum enim vero, nec abs re fore arbitror, isthac occasione de malorum etiam Angelorum apparitionibus ad servitia hominibus, pro voluntate eorum, exhibenda quædam si adjiciantur. Non enim solum sunt, cum bonis Angelis commercium atque colloquia, quin eorum etiam apparitiones ac revelationes jactantes, sed & eò progressa quorundam incogitantium hominum temeritas deprehenditur, ut sibi persvadeant, vel suam ad voluntatem & arbitrium malignos quoque spiritus ipsis apparere, ac ad provocationem eorum servitia, nescio quæ, præstare debere. Quorum vesania non minus corrigenda, quam istorum nimia credulitas improbanda venit. Generatim equidem,

dem, si DEO placeret, Angelorum visibili opera ad homines uti, id ei non impossibile esse, nullo modo inficias iri potest. Quidni enim, qui olim Angelos ad homines misit, ut iisdem visibiliter apparerent, ac cum illis loquerentur, idem ipsum adhuc hodie efficere posset? Certe, de potentia divina nulli ullum potest dubium esse: de voluntate DEI vero quaestio haec unice proposita nobis est. Num enim, quod aliquoties & aliquando voluit, id semper velle DEus dicendus erit? Id quod eo minus quempiam affirmaturum arbitror, quo major est absoluta voluntatis divinae libertas. Nec ipsa hominum conditio rerumque status, voluntatem divinam eodem semper modo circa eosdem versari, aut cum ipsis agere requirit. Quin nec eodem cum omnibus atque singulis modo, quae sapientia ejus imperscrutabilis est, semper egisse DEus deprehenditur. Quibusdam olim immediate loquutus fuit, alios autem ea dignatus praerogativa non est. Saulem atque Davidem ipsemet Populi Judaici Reges expresse nominavit, collata autem in progeniem Davidis Regia dignitate, speciali quadam succedentum in illa, quantum ad Regnum Judae, facta illius ab Israelitico divisione, denominatione usus non fuit. Sic antequam, quae per scripturam credenda pariter ac agenda nobiscum communicare volebat, literis consignata omnia essent, inspiravit, pro beneplacito suo, viris nonnullis, quae scribere debebant: completo vero jam Scripturae canone, curtalem a divina inspiratione profectam Scripturam ulterius desideraremus? Et quis eam sibi promittere ausit? cum nullum sit indicium, DEum plura scribenda inspirare velle, quantumvis negare nequeat, eum posse. Sed obligari DEum, ut, quod alias fecit, iterum semper faciat, nemo sanae mentis asserere potest. Adeo igitur a potentia DEI ad voluntatem ipsius consequentia non valet. Idque propter frustra sedant, qui Angelorum apparitiones hodie expectant jactantve, ex eo, quod olim DEus eosdem ad homines in forma visibili misit, a quibus conspecti fuerunt. Id quod tamen, si non unicum, saltem praecipuum est Fanaticorum, quo Angelorum vel apparitiones vel cum hominibus colloquia probare nituntur, argumentum. Absit, omnem circa homines Angelorum operam, aut cum iisdem commercia quavis negemus: Sunt enim spiritus administri in ministerium emissi propter eos, qui heredituri salutem sunt, *Ebr. I 14.* quapropter iis cum illis negotium sit, oportet. Proinde diffiteri non possumus, DEum etiamnum aliquando, prout ipsi placuerit, uni alterive, praesertim moribundis, in agone constitutis, piis & fidelibus, eam gratiam concedere, ut visionibus gaudeant ac Angelorum apparitionibus, in eo-

A 2

rum

rum confortationem ac confirmationem fidei & spei, se DEo acceptos, ejusque gratia beatitudinem certo consequuturos esse, animasque suas corpore solutas ab Angelis, ut olim Lazari, *Luc. XVI. 12.* in sinum Abrahamæ sublatum iri. Cujusmodi exempla Minister, Tripolit. Lubec. Hamburg. & Luneburg. *Lehr. und Schut. Schrift wider den Guttman* nich Offenbarungs-Patron *Part. I. Cap. II. §. 71.* & Wencesl. Bergmanni *Tremend. Mort. Hor. Part. I. Cap. 7. 8.* referunt, & plura Biographiæ funebresque Conciones dabunt. Quæ omnia vel pro meris corruptæ phantasiæ operationibus ac imaginationibus, vel pro diabolicis illusionibus habere ac venditare, aut mendaciorum arguere velle, nimis frivolæ temeritatis foret. Hinc quoque nemo facile dubitaverit, DEum & hodiernum quandoque, pro liberrimæ tamen voluntatis suæ sapientiæque dispositione, Angelorum opera, siue alloquio siue in somniis, homines de futuris vitæ casibus, imò & regionum ac imperiorum factis, & eventibus rerum instruere, tum & monere, quo eo magis sibi cavere, malum effugere, & quod suum est, agere possint. Exemplum videri poterunt apud Pfeifferum *Anri-Enthusiasm. Cap. I. §. 14.* suo ipsius in præsentissimo incendii atque combustionis periculo, voce nomen Augusti bis ei acclamante ex somni profunditate expergefacti, exemplo proprio allegato. Quæ vero licet ita se habeant, haud tamen inde concludendum est, & hodie DEum per Angelos nova dogmata credenda hominibus revelare, vel de cultu ipsi præstando eosdem informare, quandoquidem de hisce sufficientissime nos sacræ instruunt Scripturæ, *2. Tim. III. 15.* ad quas unice propterea semper ablegamur. Nec etiam eo se extendit Angelorum cum hominibus commercium, quod isti horum preces DEo præsentent, earundemque exauditionem, vel quomodo acceptæ sint, ipsis renuncient. Nam solus Redemptor noster est, qui preces nostras DEo præsentat & offert, *Ebr. IX. 24. Apoc. IIX. 3.* tanquam summus Ecclesiæ Pontifex, prout eum Epistola ad Ebræos clarissime plenissimeque describit. Nec acceptionis precum relationem ab Angelis exspectare, ullibi Scripturarum jubemur. Exemplum vero Danielis Prophetæ, *Dan. X. 12.* & Cornelii Centurionis Casariensis, *Act. X. 3. 4.* prorsus extraordinaria fuere, è quibus ordinarium Angelorum officium hominibus præstandum extorqueri nequit. Prænuntiavit Angeli Simsonis & Johannis Baptistæ nativitatem: num autem inde omnium, per quos singulare quid DEus in mundo operari voluit, Mosis, Davidis, Prophetarum & Apostolorum, aliorumve nativitatem ab Angelis prædictam diceremus? de quo nullum in Scripturis vestigium. Extraordinaria proinde Angelici facti exempla

pla neutiquam sufficiunt ad ordinarium eorundem circa homines offi-
 cium inde probandum. Atque sic etiã tenendum est, licet, ceu di-
 ximus, DEus nonnunquam unum alterumve per Angelos de vitã ca-
 sibus satisque futuris præmonitos voluerit, aut quosdam in agone mor-
 tis apparitionibus angelicis recrearit; minime tamen id omnes sibi pro-
 mittere aut exspectare posse, multo minus optare ac petere debere.
 Est etenim & illud extraordinarium quid, quod nec omni tempore fie-
 ri, nec omnibus contingere DEus vult. Nullum habemus de Ange-
 lorum apparitionibus exspectandis in Scriptura mandatum: nulla no-
 bis facta est divina promissio, cui preces, easdem sive in vita sive in ul-
 timo agone petentes, ceu fundamento, niterentur. Quid? quod peri-
 culosum valde sit, eas exspectare. Difficillimum namque foret di-
 gnoscere, num bonus ille, qui nobis appareret, an malus Angelus: cœ-
 lestisne, an infernalis spiritus esset. Nam & mille fraudum artifex il-
 le, Satanas, in angelum lucis transformare se potest ac solet, 2. Cor. XI.
 14. Nec ulla dari criteria certa & infallibilia, quæ a bonis mali discerni
 spiritus queant, dudum ostensum ab aliis est. Vid. Balduini *Cas. Con-
 scient. Lib. III. Cap. I. Cas. 3.* ubi & signa bonorum Angelorum quæ ha-
 beri solent, examinat, eorum insufficientiam ostendens, & exempla
 eorum, quorum curiositas in hoc genere & temeritas ludibrio fuit ex-
 posita, refert. Stolterfothii *Considerat. Vision. Apologet. Cap. III.* Quis vero
 sponte se periculis, quæ vel animam ipsam propius attingunt, expo-
 nere gauderet? Imo vero, temeraria est & peccati scandalique plena
 DEi tentatio, quas nullibi promissit, Angelorum petere apparitiones.
 Quis namque certò cuiquam persuadebit futurum, ut DEus exaudi-
 tis precibus nostris, nobis conferat, cujus nulla nobis ab ipsomet spes
 facta, nulla exstat promissio? Ac unde certi reddemur, visiones an-
 gelicas in verum nobis bonum cessuras esse? præsertim cum in hac
 vita ad Angelorum consortia atque colloquia minus apti simus. Juvat
 igitur audire Balduinum l. c. p. 417. 418. concludentem: *Ex his omnibus
 promptum est colligere; quam periculosum, & bonam partem in Deum ipsum inju-
 riosum sit, angelorum expetere visiones & colloquia: quam proinde consuetudinem,
 quibuscunque etiam pingatur ratiunculis, fabulis & historiis, modis omnibus im-
 probamus, & ut pii ab eâ abstineant, serio hortamur: Si verò DEUS ipse sive per
 suggestiones internas, sive per apparentes visiones sanctorum angelorum nos moneat,
 & a periculis præservet, (quod interdum fieri non negamus) gratis animis pater-
 nam illam DEI curam pro nobis agnoscamus, & ministerio verbi sui obsequentiores
 simus. Nam qui DEUM timent, & verbum ejus amant, his beatos hosce monitores
 & custodes divinitus esse additos, ex sacris literis certum est. Jungimus isti Spe-
 nerum*

nerum *Part. III. Consil. Theol. Cap. VI. Art. I. Distinct. II. n. 14.* scribentem: Angelorum apparitiones non expecto, nullas vero ulli mortalium contingere posse, confidentius a multis asseritur, quam evidentius demonstrari potest. Neminem in hoc ego judico. Si vero aliqua venditarentur apparitiones, rem plenam periculi crederem & dignam exploratione longe diligentissima, ne pro candido ater illius colore se infunderet. Quod credendum in hi esset, nec in Scriptura monstraretur ne angelo quidem crederem, imò nec angelum crederem, qui tale quid proderet. Si quæ proderet Scripturæ consentanea, aut concernerent alios humane vitæ casus, vel suspenderem iudicium, vel ita assentire, ut assensus me nunquam posset pernitere. Ast cum *Luthero* (respicit procul dubio ad ejus *Comment. in Genes. Cap. XL. Tom. XI. Wittenb.* Ich habe nun offentlich gesagt, daß ich von Anfang meiner Sache allezeit den Herrn gebeten habe, daß er mir weder Träume, oder Gesicht, oder Engel sende) mallem nihil horum videre, dum in carne ero. Is ipse etiam *Tom. II. der Theol. Bedenck. und Brieffl. Antwort. Cap. I. Sect. 37.* vanam eorum rejicit persuasionem, qui apparitiones & colloquia Angelica ex commendatâ *i. Joh. IV. 1.* spirituum probatione defendi posse opinantur, ostenso, non de spiritibus immaterialibus, sed Doctoribus & Verbi præconibus, ibi sermonem esse. Nec est, quod ad formulam precandi *Joh. Arndii* in Libro *Precationum*, cui Titulus: *Paradies-Gärtlein / Part. II. in Precatione vespertina:* Laß mir die heiligen Engel erscheinen im Schlauff, wie Joseph, und den Weisen aus Morgenland, auff daß ich erkenne, daß ich auch sey in der Gemeinschaft der heiligen Engel, provocetur. Non enim loquitur de Angelis visibiliter in assumpto corpore apparentibus, sed de specie Angelorum in somno sibi offerendâ, non ut doctrinam aliarumve rerum revelationem ab iis acciperet, sed ut de eorum custodiâ securus esset, atque de Angelis sanctis somnians somnia peccaminosa non pateretur. Id namque integer contextus docet, siquidem, ut reliqua taceamus, non solum in antecedentibus de DEO ipso idem sibi optaverat; daß dein Nahme und Gedächtniß immer in meinem Herzen bleibe, ich schlaffe oder wache; sed & hic expressè addit: im Schlauff. Somnia igitur de DEO, de Angelis & coelestibus rebus sibi optat & expetit, quæ sicuti sancta, ita dulcissima omnium & exoptatissima pio Christiano sunt somnia. Sed de his plura chartæ angustia prohibet, quandoquidem & de adjuratione ac provocatione spirituum, præsertim malorum, quædam afferre habemus. Sunt enim eâ in persuasionem infructu quidam homines, ut credant, posse spiritus provocari, ut sibi in assumptâ visibili quadam forma appareant, mandata sua accipiant, ac ad exequendum ea teneantur, quam artem, aut impiam stultitiam potius, stultamve impie-

impietatem, vel Magiæ naturalis, vel Philosophiæ occultæ titulo ornare amant. Putant nimirum, id effici certis obscuris characteribus, vocibus magnam partem barbaris nullamque habentibus significationem, quin & uti credunt, precatiunculis, quarum nec ipsi illi sensum aliquem tenent, nec spiritus ipsi, haud dubiè, intelligunt. Angelis verò nomina, cum nomine DEI hinc plerumque conjuncta, imposuerunt, quorum nullam in sacro Scripturarum Codice mentionem invenire licet, ut metito mireris, undenam homuncionibus istis isthæc angelicorum nominum, quo quisque appelletur, notitia? Processum ipsum modumque agendi quod attinet, tutius ille silentio præteritur ac ignoratur, quam ut ipsum plenius transcribere conveniat. Præsertim quoniam vel ipsos inter, qui stolidam hanc artem exercere, reperiuntur, quos ejusdem puduit poenituisse. Nemo fortassis majori illius accensus amore fuit Henr. Cornel. Agrippa, quippe quem tres de *Philosophia occulta* Libros scripisse, *Tom. I. Operum ejus* invenientes, constat. At audiamus proprium illius de eâ, *Lib. de Incertitud. & Vanit. Scientiar. atque Art. Cap. XLIX. Tom. II. Opp. p. 82.* judicium: *De Magicis, inquit, scripsi ego juvenis adhuc libros tres, amplo satis volumine, quos de Occulta Philosophia nuncupavi: in quibus quidquid tunc per curiosam adolescentiam erratum est, nunc cautior hæc palinodia recantatum volo: permultum enim temporis & rerum in his vanitatibus olim contrivi. Tandem hoc profeci, quod sciam, quem iis rationibus oporteat alios ab hac perniciæ debortari. Quicumque enim secundum operationem malorum spirituum, divinare & prophetare præsumunt, - - omnes hi cum Jamne & Mambre, & Simone Mago æternis ignibus cruciandi destinabuntur. Similiter & de eo in *Præfat. Occultæ Philosophiæ* conquestus legitur. Non arbitramur opus esse, de studio hujus Magiæ apud Fanaticos multis differere, cum & illi, maxime Paracelsus, Fratres Rosæ Crucis, Weigeliani, eandem magni facere & exercere dicantur, quasi dominium in spiritus sibi arrogantes. De quibus videri poterit Colbergii *Platonisch-Hermetisch-Christenth. Part. I. Cap. III. §. 4. & Part. II. Cap. I. §. 8.* ubi ostendere voluit, à Pythagoræis atque Platoniciis hancce vanitatem acceptam esse. Sed nec alii desunt infructu quidam homines, se, mediante illâ, nescio quid magnarum rerum operari ac in effectum deducere valere, opinati. Quod si verò quis dixeris, ex quonam fundamento talem in spiritus potestatem sibi vindicent, ut eos, qui sibi apparere & desiderata servitia expedire teneantur, cogere queant? illico provocant, ad illud *Ebr. I. 14.* cum Angeli spiritus ministratorii dicuntur. Verum enim verò, præconceptis stultis opinionibus occupati non vident, Angelos, non hominum, sed DEI ministros ibi dici, quippe qui eosdem emittit. Emittuntur autem propter eos, qui salutem hæreditaturi sunt, non ut hominum vel stolidæ curiositati, vel petulantiae, aut improbæ nequitiae serviant, impietatisque variæ fiant administri. Ut taceam, sermonem ibi de bonis duntaxat Angelis esse. Nullum proinde Jus in Angelos mortalibus competit, cuius vi ad servitia sibi præstanda eosdem provocare audent. Et quam malè quibusdam, illud tentare aggressis, temeritas ipsorum cesserit, DEO impietatis omnis vindice iusto iudicio permittente, tragici, prohiædocere casus possunt. Sed Vos, CIVES HONORATISSIMI! non tantum speramus, sed scimus & experti sumus longè prudentiores, longè majori Numinis timore agitados, & erga bonos Angelos reverentiâ, erga malos odio majori præditos, quam ut, cum nefariâ DEI tentatione, vel istorum colloquia desideraturi, vel horum præsentiam ad servitia Vobis præstanda fore citaturi sitis. Cavisi sumus, DEOq; gratias agimus, quod vanum deprehenderimus, ipsumque rumorem, paucas ante septimanas sparsum, ac si libelli quidam, spiritus aurationibus provocandi artem tradentes, inter Vos*

circum-

circumferrentur. Adfuit quidem, ut accepimus, infrunitus quidam, literarum planè rudis homo, qui præter artem vasa vinaria religandi nihil noverat, de occultis hac, ut stultè putant, Philosophia, quæ illius vel simplicitas, vel impietas, gloriatus. Sed laudandi sunt è coetu vestro, qui quas secum habuit, chartulas, per quam vitiosè descriptas, illi abstulerunt, præcaventes, ut ne in conspectum ullius, quem imprudens forte curiositas, ut experimentum inde caperet, movere posset, inciderent; efficientes mox, simulato atrocium minarum ejus eventum, ut ludibrio habitus confestim hinc aufugeret, nemini heic loci postea visus, cui seriam interrim tam infandi facinoris poenitentiam vovemus & apprecamur. Libellum autem istum quod attinet, Titulum des Hölleu Zwangs mentitur, refertus est abusu Nominis divini, quem ubi legere datur, pia mentes horrescunt, impietatemque talem detestantur, abominantur. Quam verò ubique vanitas illius eluceat, vel ex ipso titulo apparet, quando ineptè prorsus fingitur impressus fuisse Lugduni Galorum Anno 1407. cum tamen, licet de primo inventæ artis typographicæ anno inter eruditos non conveniat, certum sit, nullos ante annum 1440. libros impressos fuisse. Nolo commemorare, pauca hinc inde occurrentia latina verba ne quidem rectè descripta, multò minus intellecta homini eorum ignaro fuisse. Et quis, quæ in eo leguntur preculas omnes intelligere se, profitebitur? Apoge proinde nugas istas, quas æternum absconditas ac ad orcum, ortum videlicet suum, remissas volumus. Nemo, Balduinus Lib. III. Cap. Conf. Cap. II. Cap. 7. scribit, Diabolum ad se invitet, nemo ejus minis rio utatur, nemo conspectu ejus gaudeat; naturalis enim est & esse debet inimicitia inter hominem, Christi sanguine a potestate Satane redemptum, & inter serpentem illum antiquum. Falluntur enim, qui existimant, hominem per Christum accepisse potestatem in Diabolum vocandi ipsum, mandandi, & opera ejus utendi pro lubitu. Devictus quidem est Diabolus per Christum nostro bono, sed nondum pedibus Christi subiectus, ideo peragrat terram, hominibus etiam cohabitatur, non ut prosit, sed ut noceat, quacunque ratione sibi permiserit DEus. Semper igitur orandum est, ne nos tradat DEus in potestatem diaboli, ne sit domus nostra habitatio demonum, ne veniat Satan unquam in conspectum nostrum. Ex adverso vero DEUM veneremur, ut contra Diaboli insidias & adversus nos machinationes sanctorum Angelorum nos custodiabeet protegatque. Quandoquidem autem castra metatur Angelus Domini circumtinentes ipsum, eosque liberabit, Psalm. XXIV. 8 idcirco caveamus, o CIVES! ut ne ulla ratione nos a vero DEI timore abduci patiamur. Potius sanctæ vitæ, Spiritus sancti gratia atque virtute, studentes sanctorum Angelorum, quantumvis invisibile, consortium quæramus, quorum ministerio multorum nos bonorum DEus participes reddet. Quod ut fiat, cum Ecclesia veteri precemur:

Christe, sanctorum decus Angelorum,
Auctor humani generisq; Rector,
Supplices, nobis tribuas, rogamus,

Scandere cælum

Angelos sanctos jubeas ubique
Esse custodes, vigilesque nostros,
Impetus contra Satanae malignos

Insidiasque.

Ut tuum Verbum doceatur apte,
Nulla perversi valeatque secta
Dogmatis nostros, pietate ficta,

Fallere sensus.

Angelus quondam Michaël triumphum
Regibus Persis reparavit, idem
Publicam pacem tueatur omni

Tempore nobis.

Angelus vitam regat universam,
Adjuvet nostros simul & labores,
Cuncta quod possint Tibi comprobari,

Christe, precamur.

Præstet hoc nobis DEITAS
Patris ac Nati, pariterque sancti
Spiritus, cujus vultu per omnem

Gloria mundum!

P. P. sub Sigillo Rectorali Academico, ipso sanctorum Angelorum Festo, Anno 1724.

